

هنرمندان مشهدی می گویند مدیران برای ساخت آثار سینمایی درباره شهدای مدافع حرم اهمیت کمتری قائل هستند

بی توجهی به الگوسازی شهدا در آثار تصویری

الهام ظریفیان

گزارش روز

بعد از گذشت بیش از یک دهه از جنگ با داعش در عراق و سوریه ونقش ویژه مدافعان حرم در شکست داعش، آثار سینمایی چندانی را از روایت های بی نظیر این اتفاق در آثار تصویری هنرمندان ایرانی شاهد نبوده ایم. در مجموعه های داستانی تلویزیونی، شاید بتوان سریال ،پچه ز رنگ، به تهیه کنندگی ابوالفضل حاجتمند (هنرمند مشهدی) را که دی ماه پارسال از شبکه ۲ سیما روی آنتن رفت و به زندگی نامه و نحوه شهادت هشت تن از شهدای مدافع حرم اهل مشهد در سوریه پرداخت، اولین مجموعه داستانی جدی درباره موضوع شهدای مدافع حرم دانست. در عرصه فیلم سینمایی نیز به ندرت اثری ساخته شده است و شاید بتوان ،به وقت شام، ابراهیم حاتمی کیا را چشمگیرترین اثر دانست. در بین آثار هنرمندان مشهدی احتمالا باید ،مدیترانه، به کارگردانی هادی حاجتمند را تنها فیلم سینمایی به حساب آورد که به مدافعان حرم پرداخته است. شرایط در مستند و فیلم کوتاه نیز با اینکه آثار تولیدی بیشتری وجود دارد، خیلی امیدوارکننده نیست و نمی توان آثار درخشان زیادی را در این عرصه نام برد. در گزارش زیر، به مناسبت روز ملی شهدای مدافع حرم، به سراغ سه سینماگر مشهدی رفته ایم و درباره ظرفیت دراماتیک زندگی شهدای مدافع حرم و موضوعات مرتبط با آن ها و همچنین وضعیت سینمای مشهد در این باره با آن ها گفت و گو کرده ایم. نبود حمایت مسئولان موضوعی است که از نظر این هنرمندان بیش از همه بر این شرایط تأثیر گذاشته است. آن ها برای باورند که مشهد با اینکه بیشتری تعداد شهدای مدافع حرم را داشته، نتوانسته است به خوبی از این ظرفیت در تولید آثار سینمایی، مستند، داستانی و فیلم کوتاه بهره ببرد.

● کار خوب برای شهدا، پشتیبانی خوب می خواهد

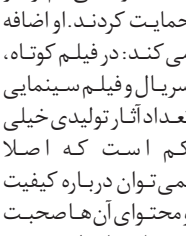
از آنجایی که بخش مهمی از اعزام نیروهای مدافع حرم از مشهد بوده است، می توان گفت تولید محتوای تصویری مرتبط با این شهدا نیز بیش از دیگر شهرها در مشهد صورت گرفته است، با این حال نمی توان مشهد را در زمینه ساخت چنین آثاری پیشرو دانست. ابوالفضل حاجتمند، هنرمند مشهدی که تهیه کنندگی مجموعه تلویزیونی «پچه ز رنگ» را در کارنامه دارد، علت را شناخت کم مسئولان درباره ظرفیت های این اتفاق می داند و می گوید: هنوز بسیاری از مدیران از اینکه می توانند با تولید محتوای مناسب درباره شهدای مدافع حرم الگوهای خوبی برای جوانان امروز ارائه کنند، درک مناسبی ندارند و از این رو کار کیفی خوب و درجه یکی از سوی هنرمندان مشهد ساخته نشده است. رهبر معظم انقلاب برای کتاب «خاتون و قوماندان» که درباره شهید ابوجامد افغانستانی ساکن مشهد است، تقریظ خوبی نوشته اند، ولی هنوز کار درخوری درباره آن انجام نشده است. او می گوید: تولید کار خوب برای شهدا

احتیاج به پشتیبانی خوب دارد و این پشتیبانی خود نیازمند وجود مدیران فہیمی است که این موضوعات دغدغه آن ها باشد. او اضافه می کند: هنرمندان در این موضوع خیلی پای کار بوده اند ولی شاید حمایت لازم را ندیده اند که کمتر اثری قوی تولید شده است. همان کارهایی هم که تولید شده، بیشتر به همت خود هنرمندان بوده است. در زمینه تولید فیلم در این باره، مشہد نه وضعیت خیلی بدی دارد و نه می توانیم بگویم خیلی خوب کار کرده است. در مقایسه با دیگر شهرهای کشور می توانیم بگویم بد نبوده است. این هنرمند نقش برگزاری جشنواره ها را انگیزه دهی و تشویق هنرمندان مؤثر توصیف می کند و می گوید: با این حال

کار برای شهدا، دلی است و خیلی به جشنواره ها ربطی ندارد. خود هنرمند باید دوست داشته باشد برای شهدا کار کند. او اضافه می کند: شهدای مدافع حرم ظرفیت دراماتیک بسیار خوبی برای الگوسازی دارند. شهدا برای این جنگیدند که نسل فعلی و نسل بعدی بتوانند زیست بهتری داشته باشند. شهدای مدافع حرم از نظر دارا بودن ظرفیت ساخت آثار تصویری مرتبط، با شهدای دفاع مقدس خیلی فرقی ندارند. با اینکه در آن بخش هم کم کاری صورت گرفته است. در چند سال اخیر به ساخت فیلم های داستانی با موضوع دفاع مقدس اهمیت بیشتری داده شده است. به شهدای مدافع حرم هم باید همین قدر

ابوالفضل حاجتمند:
شهدای مدافع حرم از نظر دارا بودن ظرفیت ساخت آثار تصویری مرتبط با شهدای دفاع مقدس خیلی فرقی ندارند. به شهدای مدافع حرم هم باید همین قدر توجه شود. شهدای مدافع حرم از نسل امروزد

محمد مهدی خالقی:
به نظرم شرایط حاکم بر فیلم سازی بعد از جنگ سوریه، بی شباهت به غفلت بزرگ سینماگران بعد از دفاع مقدس نیست. البته این شرایط از اواسط دهه ۷۰ به وسیله گروه های مردمی و فعالان دفاع مقدس شکسته شد

حمایت کردند. او اضافه می کند: در فیلم کوتاه، سریال و فیلم سینمایی تعداد آثار تولیدی خیلی کم است که اصلا نمی توان درباره کیفیت و محتوای آن ها صحبت کرد. اوضاع طوری پیش می رود که گویی هیچ اتفاقی نیفتاده است و ما هیچ شهدی در راه دفاع از حرم نداده ایم. این هنرمند تأکید می کند: حتی اگر به محتوا کاری نداشته باشیم، یعنی اگر این را که نفس این جنگ دفاع از حرم و اعتقادات شیعه

بوده است، کنار بگذاریم، از ظرفیت های سینمایی این اتفاق هم غفلت کرده ایم و این خیلی تعجب برانگیز است. هنرمندان خیلی تلاش کردند. خود من طرح های زیادی برای فیلم سینمایی، فیلم کوتاه و مستندهای مختلف داده ام ولی حمایت چندانی صورت نگرفته است.

او اضافه می کند: دلیل این غفلت را نمی دانم و باید از مدیران پرسید. البته از خود هنرمندان هم باید پرسید که چرا بی انگیزه شده اند. در یکی دو سال گذشته مدام به یاد خاطرات رزمده ها بعد از دفاع مقدس می افتم که می گفتند وقتی جنگ به پایان رسید، ناگهان عده ای با تفکرات مشخص دنبال این بودند

کاری کنند که یاد جنگ فروکش کند. تحلیلشان این بود که خانواده ها داغ دار و غمگین اند و بهتر است مدتی درباره جنگ صحبت نکنیم. او می افزاید: به نظرم شرایط حاکم بر فیلم سازی بعد از جنگ سوریه، بی شباهت به غفلت بزرگ سینماگران بعد از دفاع مقدس نیست. البته این شرایط از اواسط دهه ۷۰ به وسیله گروه های مردمی و فعالان دفاع مقدس شکسته شد. اکنون ما نیز به روایتگری و تربیت راویان احتیاج داریم تا مسائل جنگ سوریه و عراق، دوباره مسئله شود. متولیان باید به فکر بیفتند و متوجه شوند گنجی در اختیار داریم که سال ها در فضای هنر و رسانه می توانیم از آن استفاده کنیم.

خالقی ذات جنگ را دارای ظرفیت های بالای درام می داند و می گوید: در درام، قهرمان داستان در مسیر اتفاقات و مشکلات مختلفی قرار می گیرد و سعی می کند این مسیر را طی کند. در بین رزمندگان قهرمانان بزرگی داریم که اتفاقات زیادی برای آن ها رخ می دهد. کتاب های تاریخ شفاهی زیادی درباره این

مسعود زارعیان:
طرح ها و ایده های خوبی از سوی سینماگران ارائه شده که مورد حمایت مسئولان واقع نشده است. باید از هنرمندانی که شاید اسامی بزرگی نداشته باشند، ولی ایده های خوبی دارند، حمایت بیشتری صورت بگیرد

افراد منتشر شده است و

همچنان می شود. حوزه تاریخ شفاهی نسبت به سال های گذشته فعال تر شده است. این بهترین ابزار برای سینما و فیلم است. یعنی اگر به این موضوع عقیدتی هم نگاه نکنیم، از نظر سینمایی ظرفیت خیلی بزرگی دارد. اگر چنین جنگی برای آمریکا یا فرانسه اتفاق می افتاد، رسانه های آن ها تا سال ها از آن تغذیه می کردند، همچنان که هنوز از جنگ جهانی دوم تغذیه می کنند.

او برگزاری جشنواره را کافی نمی داند و می گوید: تا تولید نباشد، جشنواره بی ثمر است. برای مثال جشنواره فیلم عمار در چند دوره اخیر در کارهای مرتبط با مدافعان حرم به مشکل خورده است. چون آثار ورودی کم و تعداد آثار با کیفیت خیلی کم است. او همین نظر را درباره شرایط اکران هم دارد و می گوید: وقتی تعداد آثار کم است، این آثار نمی توانند به ژانر تبدیل شوند و به صورت طبیعی تک می افتند و چون پیوستگی ندارند و مخاطب منتظرشان نیست، در اکران کنار گذاشته می شوند. آثار طنز زردی که مرتب تولید می شوند و به اکران در می آیند، ژانر شده اند و مخاطب منتظرشان است. در تلویزیون

مدتی آثار امنیتی و پلیسی ساخته می شد و مخاطب منتظر بخش آثار جدید در این باره بود. در موضوع شهدای مدافع حرم، پیوستگی نداریم و تعداد آثار تولیدی پایین است. به همین سبب کیفیت آثار هم بالا نیست. وقتی چیزی تبدیل به نیاز نشود، در اکران هم تک می افتد و نمی تواند مورد قبول قرار بگیرد.

● قرار نیست فیلم محفلی تولید کنیم

مسعود زارعیان، دیگر هنرمند مشهدی که ساخت مستند های «مرهم» و «علی ممد» را درباره شهدای مدافع حرم و حواشی جنگ سوریه در کارنامه دارد، بر بی توجهی مدیران به موضوع شهدای مدافع حرم تأکید می کند و می گوید: کشور ایران از نظر ژئوپلیتیک و سیاسی در چهارراه مهمی قرار گرفته است. همه ابرقدرت ها و کشورهای طالب قدرت، چشم طمع به این خاک دوخته اند و همیشه سعی داشته اند از ذخایر مادی و معنوی آن استفاده کنند. ولی این مردم ایران بوده اند که در طول تاریخ درخشان تمدن ایران، همیشه در برابر تهدیدات

مقاومت کرده اند. اما متأسفانه آن چنان که روی هشت سال دفاع مقدس تمرکز شد، به مدافعان حرم در ساخت آثار داستانی تصویری توجه نشد.

او می گوید: درباره دفاع مقدس کارهای زیادی تولید شده است، اما درباره مدافعان حرم هنوز جای کار بیشتری وجود دارد. این دغدغه باید هم در بین هنرمندان متعهد و هم در مسئولان ایجاد شود. در این صورت می توانیم امیدوار باشیم که آثار درخشانی تولید شوند.

این هنرمند می گوید: طرح ها و ایده های خوبی از سوی سینماگران ارائه شده که مورد حمایت مسئولان واقع نشده است. باید از هنرمندانی که شاید اسامی بزرگی نداشته باشند، ولی ایده های خوبی دارند، حمایت بیشتری صورت بگیرد.

او بر این باور است که جشنواره ها با حمایت از آثار هنرمندان و برگزاری کارگاه های آموزشی می توانند ثمربخش باشند، اما اندازه و حجم ثمر بخشی آن ها بستگی به استاندارد برگزاریشان دارد. او از جشنواره عمار نام می برد که چندین دوره است برگزار می شود، اما بعد از این همه تجربه به نظر او باید شاهد اتفاقات خیلی بهتری می بودیم. زارعیان می گوید: قرار نیست فیلم محفلی تولید کنیم و خودمان بنشینیم و این فیلم ها را ببینیم. باید با قدرت هنر بتوانیم این فیلم ها را در جمع های بزرگ تری از مردم عادی نمایش بدهیم.

اردوی فیلم سازی در انتهای سال برگزار کنیم. رئیس انجمن سینمای جوان در مشهد با اشاره به حضور احمد الستی، پژوهشگر حوزه سینما، ابراز کرد: نشست با حضور این هنرمند که اصالتا مشهدی است برگزار شد و مورد استقبال هم قرار گرفت. حسینی بیان کرد: با توجه به ارتباطاتی که با کارگردانان برجسته سینمای ایران در تهران داریم، قرار است از آنان نیز دعوت کنیم که در مشهد نشست هایی داشته باشیم. وی افزود: این نشست ها به صورت رایگان برای هنرجویان برگزار شد و در کل هزینه ای برای آنان نداشت.

رئیس انجمن سینمای جوان دفتر مشهد در پایان مطرح کرد: ما در پاتوق فیلمی که از چهارشنبه ۱۸ مردادماه، آغاز و هر هفته برگزار خواهد شد، در کنار فیلم های کوتاه هنرمندان تهران آثار هنرمندان مشهد را نیز اکران خواهیم کرد که اتفاق بسیار خوبی است و در کنار آن جلسات تحلیل و بررسی نیز داریم.

اخبار هنری مشهد

«هفتادویکمین سال» روی آنتن تلویزیون می رود

مستند تلویزیونی «هفتادویکمین سال، با نام قبلی «فراق یار، به تهیه کنندگی و کارگردانی حامد اعظمی حسینی، از سینماگران جوان مشهدی، ساعت ۱۹ روز شنبه، ۲۱ مرداد، روی آنتن شبکه خراسان رضوی می رود. به گزارش

شهرآرا، این مستند درباره حاج مجتبی ناگهانی، پیرغلام حضرت اباعبد...الحسین (ع) است و عزاداری هیئت ابوالفضل روستای روح آباد و هیئت حسینی روستای سرآسیاب شهرستان رشتخوار را نیز به تصویر می کشد، دو روستای هم جوار که در چند کیلومتری هم واقع شده اند و از سال ۱۳۱۸ با وحدت و همدلی، آیین های عزاداری را برگزار می کنند.

صدور پروانه ساخت برای «زندگی زیباست»

پروانه ساخت فیلم تلویزیونی «زندگی زیباست» به کارگردانی و نویسندگی محسن صادقی مود صادر شد. صادقی مود پیش از این فیلم های «نازی» و «فریبارا کارگردانی کرده بود. به گزارش شهرآرا، «زندگی زیباست»

هم اکنون در مرحله پیش تولید و انتخاب بازیگر قرار دارد. این فیلم درباره مردی ثروتمند است که فرزندی معلول دارد. همچنین لوکیشن های انتخابی همه سکانس های فیلم در مشهد است.

چارسوق هنر

مستند شهید مطهری ساخته می شود

مستند زندگی شهید مطهری به تهیه کنندگی پرویز فارس سجانی (تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی) به بررسی شخصیت شهید مطهری از تولد تا شهادت می پردازد.

پرویز فارس سجانی درباره ساخت فیلم جدیدش گفت: اکنون در مرحله پیش تولید و پژوهش هستیم و درباره شهید مطهری به شکل میدانی و نظری، اطلاعات جمع آوری می کنیم. همچنین ارزشیوبنیاد شهید مطهری، نهادها، مراکز و اشخاصی را که با ایشان ارتباط داشته اند، بررسی می کنیم که بتوانیم اطلاعات جمع آوری کنیم.

«سوران» به ایستگاه پایانی رسید

قسمت پایانی سریال «سوران» به کارگردانی سروش محمدزاده فرداشد، ۱۹ مردادماه، ساعت ۱۵:۲۲ از شبکه یک سیما پخش می شود. این اثر هجده قسمتی که از ۱۷ خردادماه روی آنتن رسانه ملی رفته بود، داستان زندگی امیر

سعیدزاده، ملقب به سعید سردشتی، با اقتباسی آزاد از کتاب «عصرهای کرسکان»، نوشته کیانوش گلزاراغب است و تلاش می کند از آنچه در ابتدای انقلاب در کردستان گذشت، روایتی بدون قضاوت و برآمده از دل واقعیت ارائه کند.

فصل دوم «زخم کاری» به زودی پخش می شود

قسمت اول از فصل دوم سریال، «زخم کاری» باعنوان «بازگشت» به کارگردانی محمد حسین مهدویان، جمعه، ۱۷ شهریور، از فیلمو پخش خواهد شد. در شرح قصه این فصل از «زخم کاری» آمده است: «در نبود مالک، حالا مدعیان تاج و تخت او

یکی یکی از راه می رسند و این آغاز آشوب دیگری است. هنوز بوی خون به مشام می رسد،» جواد عزتی، رعنا آزادی ور، کامبیز دبیرباز، مهران غفوریان، الناز ملک، سید جواد هاشمی، الهه حصارى، سعید چنگیزیان، امیر دژاکام، مرتضی امینی تبار و مهلا باقری از جمله بازیگران «بازگشت» زخم کاری هستند.

آغاز فیلم برداری «صبح اعدام» بهرور افخمی

فیلم سینمایی «صبح اعدام»، تازه ترین اثر بهرور افخمی، در تهران جلوی دوربین رفت. از گزارش مفصل یک خبرنگار از تیرباران و اعدام شهید طیب حاج رضایی و اسماعیل رضایی در روزنامه کیهان است. هم زمان باوروز خبرنگار به طور رسمی کلید خورده است.